

PhD existence II: česko-slovenská psychologická konference (nejen) pro doktorandy a o doktorandech

Veronika Očenášková, Veronika Kavenská

Ve dnech 30. - 31. ledna 2012 se do malebné hanácké metropole sjeli PhD studenti a studentky psychologie z České i Slovenské republiky. Jak už samotný název konference napovídá, nejen oni. Druhý ročník PhD existence tentokrát změnil místo i čas konání. Moderní prostory Regionálního centra Olomouc nahradilo uměnovědné centrum Konvikt s historickou atmosférou, tolik typickou pro Olomouc. Pořadatelé také zvolili zimní čas pro konání konference. Nebyly to však jediné změny, které letošní „doktorandskou“ konferenci provázely. Program obohatily rovněž přednášky zvaných hostů, například z Nizozemí, Polska, či bývalých PhD studentů se zkušenostmi ze zahraničí. Mezinárodní účast potvrzuje 51 zahraničních hostů, kteří na konferenci do České republiky přijeli, z celkových 184 účastníků. Posluchači mohli vyslechnout a srovnat PhD studium tak, jak jsou na ně zvyklí z České či Slovenské republiky, s nároky a možnostmi studia jejich zahraničních kolegů. Nosným však zůstaly především disertační a další výzkumné výstupy a reflexe studentů doktorandského studia.

Konference PhD existence je již druhým rokem místem, kde se snoubí vysoká odborná úroveň co do účasti i kvality příspěvků s přátelskou a kolegiální atmosférou. V rámci slavnostního zahájení podpořil konferenci i rektor Univerzity Palackého prof. RNDr. Miroslav Mašláň, CSc. a děkan Filozofické fakulty UP doc. PhDr. Jiří Lach, PhD., M.A. Účastno bylo aktivně i pasivně sedm profesorů a třináct docentů. Konference byla pořádána v rámci projektu VZKAS, jehož řešitelem je Katedra psychologie FF UP v Olomouci. V čele organizačního týmu byli PhDr. Martin Dolejš, Ph.D. a Mgr. Miroslav Charvát, Ph.D. Díky Evropskému sociálnímu fondu a státnímu rozpočtu ČR se konference konala bez registračního poplatku.

Foto 1. Slavnostní zahájení konference

Kouzlo a podstata konference, jak uvádějí i sami organizátoři, tkví v okamžiku setkávání. Právě zde jsme svědky toho, jak loňští, tehdy ještě postgraduální studenti přijíždějí po roce na ta samá místa tentokrát už jako výzkumní asistenti a akademičtí pracovníci. Setkání však není jediným cílem konference. Účelem konference pořádané primárně pro doktorandy je i zkvalitnění přípravy těchto budoucích akademických pracovníků. Ti zde nacházejí prostor pro publikování.

„Smysl konferencí pořádaných projektem VZKAZ je pomoci doktorandům vyzkoušet si své prezentační dovednosti při přednáškách před odborným publikem, což by měly být jedny ze základních kompetencí vědce, výzkumníka či akademika. Ačkoliv jsou tu i 'hotoví' doktoři a docenti, publikum na těchto konferencích tvoří především opět doktorandi, což je velmi příjemné. Zpětná vazba je tedy většinou pozitivní a přednášející se necítí jako na pranýři,“ objasňuje PhDr. Martin Dolejš, Ph.D.

Cílem konference není však pouze procvičování a tříbení prezentačních dovedností, jde také o možnost seznámit posluchače se zajímavými obsahy dizertačních prací a dalších vědeckých projektů. V neposlední řadě, jak už bylo zmíněno v úvodu, je zde možnost pro otevřenou diskuzi nad stávajícím stavem doktorského studia napříč katedrami univerzit, nyní už i v evropském měřítku, a nad možností jeho zkvalitnění.

„Chtěli bychom touto konferencí otevřít debatu o doktorském studiu, jeho směřování a kompetencích, které by měli jeho absolventi mít,“ vysvětluje Mgr. Miroslav Charvát, Ph.D. *„Co mě však mrzí a co by se mělo do budoucna zlepšit, je fakt, že se této diskuze zúčastnilo minimum osob z vedení kateder a školitelů doktorandů,“* dodává.

Jelikož v tomto případě naštěstí neplatí, že „kovářova kobyla chodí bosa“ a do ladění konference se promítla i skutečnost, že jsou jejími účastníky zejména psychologové, setkali jsme se i s osobními příběhy mapujícími průběh doktorského studia a jeho prožívání. *„Na konferenci vystoupilo i několik jednotlivců, kteří již doktorské studium úspěšně zvládli a kteří šli doslova ‚s kůží na trh‘. Otevřeně hovořili o svých zkušenostech, o tom, jaké pro ně bylo učit, jak se učili učit. Doktorand totiž není jen učedníkem vědy, ale jeho náplň práce má i pedagogický rozměr. Zazněly zde tedy i příspěvky s osobním odhalením,“* komentuje Mgr. Charvát, Ph.D. Jak je tedy z výroku patrné, konferenci kromě formálního průběhu nechyběl i osobní ráz.

Foto 2. „Doktorandské i nedoktorandské“ publikum

Mezi hosty konference patřil například Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D., který hovořil o kvalitě studia na Univerzitě Karlově v Praze z pohledu absolventů. Posluchači měli dále možnost vyslechnout si příspěvek srovnávací přístup ve vedení doktorandů v Evropě (konkrétně v Polsku), severoamerickém Detroitu a japonském Tokiu autorů Malgorzaty E. Szarzynské, Ph.D., Paula A. Tora, Ph.D., Malgorzaty Gocmanové, Ph.D. a Toshi Sasao, Ph.D. O holandském PhD systému výuky posluchače informoval Dr. Wander Van der Vaart.

V plénu zaznělo mnoho kvalitních příspěvků. Velmi dobře byl hodnocen workshop Mgr. Marka Malúše a Mgr. Martina Kupky, Ph.D. na téma terapie tmou, který přinesl zajímavé informace o alternativním způsobu seberozvoje a léčbě psychických obtíží. Poutavosti jejich příspěvku také napomohl fakt, že oba prezentující mají s terapeutickým pobytem ve tmě osobní zkušenost. Témata však byla různorodá a dotýkala se klinické i pedagogické praxe, psychologie práce, teoretické psychologie, či kyberpsychologie.

Lze tvrdit, a není to nikterak zavádějící, že tato událost pořádaná olomouckou Katedrou psychologie průběh běžné konference v některých aspektech přesáhla. Měla pro své účastníky i další bonus – studentskou psychologickou soutěž. Nejen doktorandům, ale i bakalářským a magisterským studentům na jedné straně kontinua a uznávaným kapacitám oboru psychologie na opačném pólu konference tak umožnila prostor pro setkání či společnou diskuzi.

Mezinárodní studentské psychologické dny se konaly tento rok v Olomouci již podruhé. „*Jde o soutěž nejlepších prací, které vznikají na katedrách psychologie u nás i na Slovensku,*“ vysvětluje koordinátorka Mezinárodních studentských psychologických dnů PhDr. Soňa Lemrová, Ph.D. „*Soutěž hodnotím jako velmi vydařenou. Na studentech je patrné, že jsou motivovaní, mají velkou snahu a jejich práce jsou kvalitní. Témata byla různorodá a velmi zajímavá,*“ referuje PhDr. Soňa Lemrová, Ph.D. „*Mně osobně nejvíce zaujalo téma kyberšikany, které vzbudilo i následnou bouřlivou diskuzi,*“ dodává.

Do soutěže se zapojilo 10 kateder, povoleny byly 2 práce z každé z nich. „*Dodalo mi to spoustu optimismu do další práce, do dalšího studia a třeba, pokud se to povede, i do PhD. Příště přijedu zase, pokud budu moci,*“ byla bezprostřední reakce vítěze magisterského kola soutěže Bc. Václava Petráše z brněnské Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

Organizátoři konference i soutěže se shodují na tom, že tato soutěž má velký význam i další přesah. „*Jsou to právě oni, kteří se potom stávají doktorandy a následně i akademiky,*“ komentuje PhDr. Martin Dolejš. Ph.D.

Foto 3. Mezinárodní studentské psychologické dny 2012

Při příležitosti této konference se sešli také vedoucí kateder jednooborového studia psychologie z České a Slovenské republiky. Účast byla hojná – dohromady čítala 22 zástupců. *„Program byl rozdělen na formální část trvající 2 hodiny a na neformální společný oběd,“* vysvětluje PhDr. Matúš Šucha, Ph.D., vedoucí Katedry psychologie FF UP v Olomouci. *„Cílem společného programu bylo setkat se, představit své katedry, jejich charakteristiku a zaměření a domluvit se na spolupráci, zejména na možnostech stáží pro studenty a akademické pracovníky.“*

Foto 4. Setkání vedoucích kateder

Již tradičním zpestřením konference byla soutěž komiksů a vtipů ze života Ph.D. studentů, kde se zapojili opět nejenom studenti doktorandského studijního programu. Prostory bývalého jezuitského konviktu přímo vybízely pořadatele akce i k dalšímu z bonusů letošní konference PhD existence a to zprostředkování prohlídky barokního klenotu Olomouce - Kaple Božího těla komentované historičkou umění Mgr. Klárou Eliášovou. Sympatickým bodem konference byl společenský večer konaný v klubu Jazz Tibet za velmi příjemného doprovodu hudebního vystoupení tělesa Desigual Quartet a bohatého občerstvení mezinárodní kuchyně.

Foto 5. Společenský večer

Foto 6. Hudební vystoupení Desigual Quartet

Vedoucí Katedry psychologie FF UP v Olomouci PhDr. Matúš Šucha, Ph.D. plánuje pořádání konference i v roce následujícím, tentokrát pod novým projektem IMPULZ nebo za organizace katedry. Konferenci hodnotí jako velmi přínosnou, pro její účastníky i pro samotnou katedru: „*Tímto gestem se naše katedra prezentuje jako pracoviště, které Ph.D. studium podporuje a staví se k němu aktivně. Myslím si, že se jedná o důležitou konferenci, díky níž se doktorandi mohou potkávat, navzájem poznávat a inspirovat, případně mohou vzniknout zajímavé nápady pro vytvoření společných projektů.*“

O autorkách

PhDr. Veronika Očenášková studuje interní doktorské studium na Katedře psychologie Filozofické fakulty UP Olomouc.

Kontaktní údaje:

Katedra psychologie FF UP, Vodární 6, 779 00 Olomouc
e-mail: Veronika.Ocenaskova@seznam.cz

PhDr. Veronika Kavenská studuje interní doktorské studium na Katedře psychologie Filozofické fakulty UP Olomouc.

Kontaktní údaje:

Katedra psychologie FF UP, Vodární 6, 779 00 Olomouc
e-mail: Veronika.Kavenska@gmail.com

Očenášková, V., Kavenská, V. (2012). PhD existence II: česko-slovenská psychologická konference (nejen) pro doktorandy a o doktorandech. *E-psychologie* [online], 6 (1), 55-60 [cit. vložít datum citování]. Dostupný z WWW: <<http://e-psycholog.eu/pdf/ocenaskova-et-al-zp.pdf>>. ISSN 1802-8853.